

אישור מינוי חברת נתיבי איילון בע"מ כרשות ממונה לפי חוק נתיבים מהירים, התש"ס-2000 – תיקון
החלטת ממשלה

הצעת החלטה

מחליטים :

1. לתקן את החלטת הממשלה מס' 1305 מיום 17 במרץ 2022 (להלן – החלטה 1305) כך שבמקום פסקאות (1)-(3) לסעיף 2 יבוא:
 1. הנתיב השמאלי (בכיוון צפון) בכביש ארצי מספר 20 ובקטע הדרך שממחלף מבוא אילון עד מחלף שפיים;
 2. הנתיב השמאלי (בכיוון דרום) בכביש ארצי מספר 20 בקטע הדרך שממחלף שפיים עד למחלף וולפסון;
 3. הנתיב הנפרד (בכיוון מזרח) ליציאה מכביש מספר 20 לכביש מספר 1 בקטע הדרך שמצפון למחלף קיבוץ גלויות;
 4. שני הנתיבים במסלול המרכזי הנפרד בכביש מס' 2 בקטע הדרך שבין מחלף שפיים ומחלף נתניה.
2. המפה המצורפת להחלטה זו תבוא במקום המפה שצורפה להחלטה 1305.

דברי הסבר

רקע כללי

סעיף 2 לחוק נתיבים מהירים, תש"ס-2000 (להלן – **החוק**) מסמיך את שרת התחבורה והבטיחות בדרכים לקבוע כי נתיב כביש יהיה "נתיב מהיר" כמשמעותו בחוק, אשר הנסיעה בו כרוכה בתשלום אגרה ושניתנת בו עדיפות לנסיעת רכב ציבורי.

כחלק ממדיניות משרד התחבורה והבטיחות בדרכים (להלן – **משרד התחבורה**) להפחתת העומס בכבישים, פועל המשרד להוסיף נתיבים מהירים, כהגדרתם בחוק, המקדמים את התחבורה הציבורית ואת כלי הרכב הפרטיים רבי התפוסה (HOV), ובהם פרויקט ה"נתיבים המהירים לגוש דן" (להלן – **הפרויקט**).

לטובת ביצוע הפרויקט אישרה הממשלה, בהחלטת ממשלה מס' 1305 מיום 17.03.22 (להלן – **החלטה 1305**), בין היתר, את מינוי חברת נתיבי איילון בע"מ (להלן – **נת"א**) כ-"רשות ממונה" לפי סעיף 2ד לחוק.

במהלך ביצוע הפרויקט, בוצעו שינויים בתוואי הנתיבים המהירים המצויים בקטעי הדרך שנקבעו בסעיף 2 להחלטה 1305, כך שבקטעי הדרך בכביש 20 (נתיבי איילון) שבין מחלפי מבוא איילון לשפיים, המתחבר לכביש 1 בקיבוץ גלויות, ובכביש 2 בין מחלפי שפיים לנתניה, המסומנים במפה המצורפת, ייסללו נתיבים מהירים במרכז הכבישים (ללא כל פגיעה במספר הנתיבים העומדים לרשות הציבור כיום) במקום בצידי הכביש, שבאופן שיקל על הכניסות למטרופולין גוש דן תוך מתן העדפה לתחבורה ציבורית ולכלי רכב רבי תפוסה. נתיבים אלה יהיו דו-כיווניים מחליפי כיוון, המאפשרים ניצול מיטבי של חתך הכביש בהתאם לגודש התנועה בשעות השיא בבוקר לכיוון דרום (אל תוך המטרופולין) ובשעות השיא אחה"צ ליציאה מהמטרופולין - לכיוון צפון.

לאור השינויים הנ"ל בתוואי הנתיבים המהירים בתוך קטעי הכביש שנקבעו בסעיף 2 להחלטה 1305, נדרש לתקן את ההחלטה הנ"ל כמפורט בהחלטה זו, אשר קידומה נעשה על יסוד תקנות נתיבים מהירים (קביעת קטעי דרך כנתיבים מהירים) (הוראת שעה), תשפ"ה-2025. ההצעה אושרה גם על ידי רשות החברות הממשלתיות.

נתונים כלכליים והשפעה על משק המדינה

מדובר בהחלטה על תיקון תוואי הנתיבים בתוך קטעי הכביש בעניינם מונתה נת"א כרשות ממונה לפי סעיף 2ד לחוק נתיבים מהירים ואין לשינוי זה השפעה על משק המדינה.

תקציב

לא רלוונטי.

השפעה על מצבת כוח אדם

לא רלוונטי.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

שר האוצר – אין מניעה לאישור ההחלטה.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטת ממשלה מס' 1305 מיום 17.03.22.

חלופות להצעת ההחלטה

אין.

עמדת היועצת המשפטית של המשרד יוזם ההצעה

מצורפת בזאת חוות דעת משפטית של היועצת המשפטית של משרד התחבורה והבטיחות בדרכים.

סיווגים

סיווג ראשי: 06 פורמאלי

תחום פעולה עיקרי: 05 תשתיות וסביבה

מגישה: שרת התחבורה
והבטיחות בדרכים

ד' בשבט התשפ"ו
22 בינואר 2026

ירושלים, ג' שבט תשפ"ו
21 ינואר 2026

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה

נושא הצעת ההחלטה

מינוי חברת נתיבי איילון בע"מ כרשות ממונה לפי חוק נתיבים מהירים, התש"ס-2000 – תיקון החלטת ממשלה

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטי המשפטיים

סעיף 2 לחוק נתיבים מהירים, תש"ס-2000 (להלן – **החוק**) מסמך את שרת התחבורה והבטיחות בדרכים לקבוע, כי נתיב כביש יהיה "נתיב מהיר" כמשמעותו בחוק, אשר הנסיעה בו כרוכה בתשלום אגרה ושניתנת בו עדיפות לנסיעת רכב ציבורי.

סעיף 2ד לחוק קובע כי שרת התחבורה והבטיחות בדרכים ושר האוצר, באישור הממשלה, ימנו רשות ממונה לעניין החוק, אשר יכול שתהיה חברה ממשלתית.

במסגרת פרויקט "הנתיבים המהירים לגוש דן" (להלן – **הפרויקט**), אשר מטרתו הוספת נתיבים מהירים, כהגדרתם בחוק, המקדמים את התחבורה הציבורית ואת כלי הרכב הפרטיים רבי התפוסה, אישרה הממשלה את מינוי חברת נתיבי איילון בע"מ (להלן – **נתיב**) כ"רשות ממונה" לפי סעיף 2ד בהחלטת ממשלה מס' 1305 מיום 17.03.22 (להלן – **החלטה 1305**), לעניין קטעי הדרך המפורטים בהחלטה זו.

כמפורט בדברי ההסבר להצעת ההחלטה, במהלך ביצוע הפרויקט בוצעו שינויים בתוואי הנתיבים המהירים המצויים בקטעי הדרך שנקבעו בסעיף 2 להחלטה 1305, כך שבקטעי הדרך בכביש 20 (נתיבי איילון) שבין מחלפי מבוא איילון לשפיים, המתחבר לכביש 1 בקיבוץ גלויות, ובכביש 2 בין מחלפי שפיים לנתניה, ייסללו נתיבים מהירים במרכז הכבישים במקום בצידי הכביש, אשר יהיו דו-כיווניים מחלפי כיוון, כך שיאפשרו ניצול מיטבי של חתך הכביש בהתאם לגודש התנועה בשעות השיא בבוקר לכיוון דרום (אל תוך המטרופולין) ובשעות השיא אחה"צ ליציאה מהמטרופולין לכיוון צפון.

לפיכך, מוצע כעת לתקן את תוואי הנתיבים בקטעי הדרך שנקבעו בסעיף 2 להחלטה 1305, כמפורט בהצעת ההחלטה ובמפה המצורפת אליה.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם

אין.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם

לעמדת הלשכה המשפטית במשרד האוצר אין מניעה לאישור ההצעה.

עמדת היועצת המשפטית של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה

אין מניעה משפטית לאישור ההצעה.

יעל כהן, עו"ד
היועצת המשפטית
משרד התחבורה והבטיחות בדרכים

תוואי נתיבים מהירים

כיוון נסיעה

חניון "חנה וסע"

